

Uchwała Nr XX/52/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 31 maja 2023 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego o uznanie uchwały Nr RGK.0007.49.2023 Rady Gminy Białe Błota z dnia 25 kwietnia 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Białe Błota na 2023 rok za nieważną w części

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668 z późn. zm.), art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz art. 231 w związku z art. 44 ust. 1 pkt 2, art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

uchwała, co następuje:

§ 1

1. Wszczyna postępowanie nadzorcze w sprawie uznania uchwały Nr RGK.0007.49.2023 Rady Gminy Białe Błota z dnia 25 kwietnia 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Białe Błota na 2023 rok za nieważną w części dotyczącej zmniejszenia w planie wydatków majątkowych o kwotę 135 000,00 zł zadania pn. „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim - etap I na odcinku 720 m” i utworzenia zadania pn. „Kontynuacja budowy chodnika ul. Myśliwskiej w Cielu od ul. Pocztowej do ul. Źródlanej” na kwotę 135 000,00 zł.
2. Stwierdza, że wyżej wymieniona uchwała została podjęta z naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz art. 231 w związku z art. 44 ust. 1 pkt 2, art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) poprzez określenie planu wydatków na zadanie „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim - etap I na odcinku 720 m” w wysokości uniemożliwiającej realizację zadania (przedsięwzięcia wieloletniego), tj. w wysokości niższej niż wynikająca z wcześniej zaciągniętych zobowiązań na realizację ww. przedsięwzięcia, na skutek przeniesienia planu wydatków w wysokości 135 000,00 zł z niniejszego zadania do nowoutworzonego zadania pn. „Kontynuacja budowy chodnika ul. Myśliwskiej w Cielu od ul. Pocztowej do ul. Źródlanej”.

§ 2

Ustala, że nieprawidłowości wskazane w § 1 ust. 2 niniejszej uchwały należy usunąć w terminie do dnia 27 czerwca 2023 r. poprzez dokonanie zmian w uchwale budżetowej Gminy Białe Błota na 2023 rok, polegających na ustaleniu planu wydatków na zadanie pn. „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim – etap I na odcinku 720 m” w wysokości umożliwiającej realizację

niniejszego zadania w oparciu o zobowiązania zaciągnięte na realizację zadania oraz przesłanie uchwały do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy.

§ 3

Nieusunięcie powyższej nieprawidłowości przez organ stanowiący w wyznaczonym przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy terminie skutkować będzie orzeczeniem przez Kolegium Izby o nieważności uchwały w części dotyczącej zmniejszenia w planie wydatków majątkowych o kwotę 135 000,00 zł zadania pn. „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim - etap I na odcinku 720 m” i utworzenia zadania pn. „Kontynuacja budowy chodnika ul. Myśliwskiej w Cielu od ul. Pocztovej do ul. Źródlanej” na kwotę 135 000,00 zł.

Uzasadnienie

Rada Gminy Białe Błota podjęła w dniu 25 kwietnia 2023 r. uchwałę Nr RGK.0007.49.2023 zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Białe Błota na 2023 rok. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 2 maja 2023 r. i była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 31 maja 2023 r.

W dniu 10 maja 2023 r. do siedziby Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy wpłynęło pismo Wójta Gminy Białe Błota oznaczone jako „Wniosek o wszczęcie postępowania nadzorczego” w sprawie stwierdzenia nieważności badanej uchwały. Niniejszej uchwale Wójt Gminy Białe Błota zarzucił naruszenie art. 60 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) poprzez dokonanie zmiany budżetu, która nie była propozycją Wójta oraz na którą Wójt i Skarbnik Gminy nie wyrazili zgody, a także naruszenie art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym i art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) poprzez określenie planu wydatków na zadanie „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim - etap I na odcinku 720 m” w wysokości uniemożliwiającej realizację w całości zobowiązań finansowych związanych z tym zadaniem.

Wstępne badanie nadzorcze uchwały wskazało na naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 oraz art. 231 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 44 ust. 1 pkt 2, art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ww. ustawy poprzez określenie planu wydatków na zadanie „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim - etap I na odcinku 720 m” w wysokości uniemożliwiającej realizację zadania (przedsięwzięcia wieloletniego), tj. w wysokości niższej niż wynikająca z wcześniej zaciągniętych zobowiązań na realizację ww. przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668 z późn. zm.), w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Mając na uwadze treść art. 15zzx ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.), w związku z treścią uchwały Nr II/1/2023 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia

11 stycznia 2023 r. w sprawie obradowania w zdalnym trybie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, Wójt Gminy Białe Błota - Pan Dariusz Fundator oraz Przewodniczący Rady Gminy Białe Błota - Pan Jacek Grzywacz pismem z dnia 23 maja 2023 r. znak RIO-KA-4010-XX-5/2023 zostali zawiadomieni o terminie posiedzenia Kolegium oraz poinstruowani o przysługującym prawie do złożenia pisemnych wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 29 maja 2023 r., a także o możliwości zdalnego uczestnictwa w posiedzeniu. Obszerne wyjaśnienia pisemne złożył Wiceprzewodniczący Rady Gminy Białe Błota. W posiedzeniu Kolegium zdalny udział wzięli Wiceprzewodniczący Rady oraz w imieniu Wójta Skarbnik Gminy, legitymując się stosownym pełnomocnictwem.

Rozpatrując sprawę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy zważyło, co następuje.

Zgodnie z podstawowymi zasadami dokonywania wydatków ze środków publicznych, wyrażonymi w art. 44 ustawy o finansach publicznych (dalej także „ufp”) wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań (art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 ufp). Ponadto, na podstawie art. 231 ufp:

1. zmiana kwot wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich może nastąpić w wyniku podjęcia uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, zmieniającej zakres wykonywania lub wstrzymującej wykonywanie przedsięwzięcia;
2. uchwały budżetowe określają wydatki na realizowane przedsięwzięcia w wysokości umożliwiającej ich terminowe zakończenie;
3. jeżeli organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie postanowi o zaniechaniu realizacji, okresowym wstrzymaniu realizacji lub ograniczeniu rzeczowego zakresu przedsięwzięcia, a wydatki zaplanowane w projekcie budżetu przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego nie różnią się od wydatków przewidzianych na realizację przedsięwzięcia, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może, bez zgody zarządu jednostki samorządu terytorialnego, zmniejszyć wydatków zaplanowanych w uchwale budżetowej na realizację przedsięwzięcia.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej przez Wójta Gminy Białe Błota wraz z pismem z dnia 10 maja 2023 r., tj. zawartej z wykonawcą umowy z dnia 14.12.2022 r. i aneksu Nr 1 z dnia 29.03.2023 r., trzech umów z dnia 22.12.2022 r. na sprawowanie nadzoru inwestorskiego w specjalnościach: elektrycznej, sanitarnej i drogowej oraz faktury z dnia 11.04.2023 r. wystawionej przez Nadleśnictwo Bydgoszcz tytułem porozumienia z dnia 14.02.2023 r., Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy ustaliło, że łączna wartość zobowiązań zaciągniętych na realizowane przez Gminę Białe Błota zadanie inwestycyjne pn. „Budowa ulicy Białobłockiej w Kruszynie Krajeńskim - etap I na odcinku 720 m” wynosi 2 768 984,05 zł. Zgodnie z terminami wskazanymi w ww. umowach oraz fakturze, płatność wszystkich zaciągniętych zobowiązań przypada na 2023 r. Ustalenie zatem, mocą badanej uchwały Rady Gminy Białe Błota, planu wydatków na niniejsze zadanie w wysokości 2 710 500,00 zł stanowi naruszenie podstawowych zasad dokonywania wydatków ze środków publicznych, określonych w art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 ufp i uniemożliwia wykonanie zadania zgodnie z zaciągniętymi zobowiązaniami. Na podstawie bowiem

art. 44 ust. 1 pkt 2, art. 52 ust. 1 pkt 2 i art. 254 pkt 3 ustawy wydatki publiczne mogą być ponoszone wyłącznie w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego, ujęte w budżetach jednostek samorządu terytorialnego wydatki stanowią nieprzekraczalny limit, a dokonywanie wydatków z budżetu jst następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień.

Ponadto, na podstawie przedłożonych przez Wójta dokumentów Kolegium ustaliło, że niniejsze zadanie jest przedsięwzięciem wieloletnim w rozumieniu art. 226 ust. 4 ufp. W związku z powyższym podlega dodatkowej ochronie, wynikającej z art. 231 ust. 1-3 ufp.

W oparciu o przywołane wymogi ustawowe, Kolegium wskazało zakres i termin dokonania niezbędnych korekt uchwały budżetowej Gminy Białe Błota na 2023 rok, jak w sentencji.

Przewodniczący Kolegium
Daniel Jurewicz